

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. birželio 28 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymas — Reglamentas (EB) Nr. 44/2001 — 23 straipsnis — Jurisdikciją nustatanti sąlyga — Dviejų bendrovių sutarties sąlyga, įtvirtinanti prorogacinį susitarimą dėl jurisdikcijos — Ieškinys dėl žalos atlyginimo — Vienos iš šių bendrovių atstovų solidarioji atsakomybė už deliktinę atsakomybę sukeliančius veiksmus — Šių atstovų galimybė remtis šia sąlyga“

Byloje C-436/16

dėl *Areios Pagos* (Kasacinis teismas, Graikija) 2016 m. liepos 7 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. rugpjūčio 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Georgios Leventis,

Nikolaos Vafeias

prieš

Malcon Navigation Co. Ltd.,

Brave Bulk Transport Ltd.

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė A. Prechal, teisėjai C. Toader (pranešėja) ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas M. Wathelet,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos A. Magrippi ir S. Charitaki,
- Ispanijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos A. Rubio González, vėliau – A. Gavela Llopis,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Konstantinidis ir M. Heller,

* Proceso kalba: graikų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima ši

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42; toliau – reglamentas „Briuselis I“) 23 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant jūrų frachtavimo bendrovės *Brave Bulk Transport ltd.* atstovų Georgios Leventis ir Nikolaos Vafeias ginčą su *Malcon Navigation Co. ltd.* (toliau – *Malcon Navigation*) dėl pastarosios bendrovės reikalavimo solidariai atlyginti žalą, pateikto *Brave Bulk Transport* ir G. Leventis bei N. Vafeias; ginčijama Graikijos teismų jurisdikcija nagrinėti šį reikalavimą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento „Briuselis I“ 11 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:
„Jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai priklauso nuo atsakovo gyvenamosios vietos, ir šiuo pagrindu jurisdikcija turi būti visada prieinama, išskyrus keletą aiškiai nustatytų situacijų, kuriuose bylinėjimosi objektas arba šalių autonomija pateisinama kaip kitokia susijusi aplinkybė. <...>“
- 4 Šio reglamento II skyriaus „Jurisdikcija“ 1 skirsnyje „Bendrosios nuostatos“ esančio 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:
„Pagal šį reglamentą valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, bylos turi būti keliamos tos valstybės narės teismuose.“
- 5 To paties reglamento 6 straipsnyje, esančiame šio reglamento II skyriaus 2 skirsnyje „Speciali jurisdikcija“, numatyta:
„Valstybėje narėje gyvenančiam asmeniui byla taip pat gali būti iškelta:
1) kai minėtas asmuo yra vienas iš atsakovų, teismuose pagal bet kurio iš jų nuolatinę gyvenamąją vietą, jeigu reikalavimai yra taip glaudžiai susiję, kad yra tikslinga juos nagrinėti ir spręsti visus iš karto, siekiant išvengti atskirų teismo procesų metu priimtų sprendimų nesuderinamumo;

<...>“

- 6 Šio skyriaus 7 skirsnyje „Susitarimas dėl jurisdikcijos“, be kitų, yra 23 straipsnis, kuris suformuluotas taip:

„1. Jeigu šalys, kurių vienos arba daugiau nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, yra susitarusios, kad valstybės narės teismas arba teismai turi jurisdikciją spręsti bet kuriuos ginčus, kilusius arba galinčius kilti dėl konkrečių teisinių santykių, minėtas teismas arba minėti teismai turi jurisdikciją. Tokia jurisdikcija yra išimtinė, jeigu šalys nebuvo susitarusios kitaip. Toks jurisdikciją suteikiantis susitarimas:

- a) priimamas arba paliudijamas raštu; arba
- b) priimamas tokia forma, kuri atitinka šalių tarpusavyje nustatytą praktiką; arba
- c) tarptautinės prekybos arba komercijos srityje priimamas tokia forma, kuri atitinka panaudojimą, apie kurį šalys žino arba turėjo žinoti, ir kurį tokioje prekyboje arba komercijoje plačiai žino ir vykdo sutarčių, susijusių su konkrečia prekyba arba atitinkama komercija, šalys.

<...>“

- 7 To paties II skyriaus 9 skirsnyje „*Lis pendens* – susiję ieškiniai“, be kitų, yra 27 ir 28 straipsniai. 27 straipsnyje nustatyta:

„1. Jeigu skirtingų valstybių narių teismuose iškeltos bylos tuo pačiu ieškinio pagrindu [kurių dalykas ir pagrindas yra tas pats] ir tarp tų pačių šalių, bet kuris teismas, kitas nei teismas, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, savo iniciatyva sustabdo bylos procesą, kol nustatoma pirmojo iškėlusio bylą teismo jurisdikcija.

2. Jeigu nustatoma teismo, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, jurisdikcija, bet kuris teismas, kitas nei pirmiau nurodytas teismas, atsisako jurisdikcijos pastarojo naudai.“

- 8 Reglamento „Briuselis I“ 28 straipsnis išdėstytas taip:

„1. Jeigu skirtingų valstybių narių teismuose yra nagrinėjamos susijusios bylos, bet kuris teismas, kitas nei teismas, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, gali sustabdyti savo bylos procesą.

2. Jeigu šios bylos yra nagrinėjamos pirmosios instancijos teisme, bet kuris teismas, kitas nei teismas, kuriame buvo iškelta pirmoji byla, vienos iš šalių prašymu taip pat gali atsisakyti jurisdikcijos, jeigu nagrinėjamose bylose jurisdikciją turi pirmąją bylą iškėlęs teismas ir jeigu jo įstatymas leidžia minėtas bylas nagrinėti kartu.

3. Pagal šį straipsnį bylos laikytinos susijusiomis, kai jos yra tokios panašios, kad jas tikslinga nagrinėti ir spręsti kartu, siekiant išvengti sprendimų nesuderinamumo rizikos, atsirandančios bylas nagrinėjant atskirai.“

- 9 Reglamento „Briuselis I“ 33–37 straipsniuose reglamentuojamas sprendimų pripažinimas. To reglamento 33 straipsnyje nustatytas principas, pagal kurį valstybėje narėje priimti sprendimai pripažįstami, nereikalaujant pradėti kokio nors specialaus proceso. Minėto reglamento 34 ir 35 straipsniuose nurodomi motyvai, dėl kurių vienoje valstybėje narėje priimtas sprendimas išimtiniais atvejais gali būti nepripažįstamas kitoje valstybėje narėje.

10 Šiuo aspektu to paties reglamento 34 straipsnyje nustatyta:

„Teismo sprendimas nėra pripažįstamas:

<...>

- 3) jei jis yra nesuderinamas su sprendimu, priimtu dėl ginčo tarp tų pačių šalių prašomoje sprendimo pripažinimo valstybėje narėje;
- 4) jei jis yra nesuderinamas su anksčiau priimtu kitoje valstybėje narėje teismo sprendimu dėl ieškinio tuo pačiu pagrindu [, kurio dalykas ir pagrindas yra tas pats,] tarp tų pačių šalių, jei ankstesnis sprendimas atitinka sprendimų pripažinimo sąlygas prašomoje pripažinti valstybėje narėje.“

Graikijos teisė

11 Pagal Civilinio kodekso 71 straipsnį:

„Juridinis asmuo yra atsakingas už jam atstovaujančių organų veiksmus ar neveikimą, jei jie veiksmų ėmėsi ar nesiėmė vykdydami jiems patikėtas funkcijas ir tai lemia pareigą atlyginti žalą. Be to, atitinkamas asmuo yra solidariai atsakingas.“

12 Šio kodekso 39 skyriaus „Deliktinę atsakomybę sukeliantis veiksmas“ 926 straipsnyje „Kelių asmenų padaryta žala“ numatyta:

„Jeigu žala padaryta dėl kelių asmenų bendrų veiksmų arba jeigu keli asmenys yra tuo pat metu atsakingi už tą pačią žalą, kiekvienas iš jų yra solidariai atsakingas. Taip pat yra tuo atveju, kai keli asmenys veikė kartu ar paeiliui ir kai nėra galimybės nustatyti, dėl kurio asmens veiksmų buvo padaryta žala.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

13 Iš visos Teisingumo Teismo turimos informacijos matyti, kad bendrovei *Malcon Navigation*, kurios registruota buveinė yra Maltoje, o faktinė buveinė – Amarusijoje (Graikija), priklauso su Maltos vėliava plaukiojantis laivas *Sea Pride*, administruojamas bendrovės *Hellenic Star Shipping Company SA*, kurios buveinė yra Panamoje ir kuri taip pat turi padalinių Amarusijoje.

14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat nurodo, kad bendrovės *Brave Bulk Transport* registruota buveinė yra Maltoje, o faktinė buveinė – Amarusijoje, kad G. Leventis yra vienintelis šios bendrovės valdybos narys ir teisinis atstovas ir kad N. Vafeias yra vienintelis jos generalinis direktorius ir faktinis atstovas. G. Leventis ir N. Vafeias (toliau – *Brave Bulk Transport* atstovai) gyvena atitinkamai Pirėjuje ir Kifisijoje (Graikija).

15 2006 m. birželio 9 d. *Malcon Navigation* sudarė su *Brave Bulk Transport* frachtavimo sutartį, pagal kurią pirmoji antrajai išnuomojo laivą *Sea Pride*. Paskui *Brave Bulk Transport* dėl šio laivo su Irako prekybos ministerija sudarė subnuomos sutartį dėl kviečių krovinio pervežimo iš Hamburgo (Vokietija) į Iraką.

16 Laivas buvo grąžintas penkiais mėnesiais vėliau, nei numatyta frachtavimo sutartyje.

17 2007 m. vasario 17 d. *Malcon Navigation* Londone (Jungtinė Karalystė) pradėjo arbitražo procesą prieš *Brave Bulk Transport*, siekdama gauti žalos, padarytos dėl prastovos ir nesumokėto nuomos mokesčio, atlyginimą.

- 18 *Brave Bulk Transport* savo ruožtu pareiškė ieškinį dėl žalos atlyginimo Irako valstybei, nes laivą grąžinti *Malcon Navigation* buvo vėluojama dėl to, kad Irako valstybė jo laiku negrąžino.
- 19 2007 m. lapkričio 14 d. *Malcon Navigation* ir *Brave Bulk Transport* kaip privatūs asmenys pasirašė susitarimą. Tame susitarime buvo numatyta, kad vykdomas arbitražo procesas bus sustabdytas šešiams mėnesiams, kad *Brave Bulk Transport* informuos *Malcon Navigation* apie prieš Irako valstybę pradėto proceso eigą ir kad jei su Irako valstybe bus pasiektas kompromisas, *Malcon Navigation* gaus ne mažiau kaip 20% Irako valstybės bendrovei *Brave Bulk Transport* pervestos sumos. Minėto susitarimo 10 straipsnyje nustatyta, kad jam „taikoma Anglijos teisė“ ir „Anglijos teismų jurisdikcija“ ir kad „išimtinę jurisdikciją nagrinėti visus iš jo kylančius ar su juo susijusius ginčus turi *High Court of Justice (England & Wales)* [(Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas))“.
- 20 2008 m. lapkričio mėn. *Malcon Navigation* sužinojo, kad 2008 m. gegužės 20 d. *Brave Bulk Transport* sudarė taikos sutartį su Irako valstybe ir gavo toje sutartyje numatytą sumą. Tada *Malcon Navigation* tęsė arbitražo procesą ir 2009 m. rugsėjo 29 d. buvo priimtas arbitražo sprendimas, kuriame jai buvo priteistas žalos atlyginimas.
- 21 *Malcon Navigation* kaltina *Brave Bulk Transport* atstovus tuo, kad šie išieškojo *Brave Bulk Transport* turtą, todėl *Malcon Navigation* negali gauti šio žalos atlyginimo.
- 22 2010 m. rugsėjo 22 d. *Malcon Navigation*, remdamasi Civilinio kodekso 71 ir 926 straipsniais, *Polymeles Protodikeio Peiraios* (Pirėjo pirmosios instancijos teismas, Graikija) pareiškė ieškinį dėl žalos atlyginimo bendrovei *Brave Bulk Transport* ir jos atstovams, siekdama, kad jie būtų pripažinti solidariai atsakingais už deliktinę atsakomybę sukeliančius veiksmus. Remdamasis 2007 m. lapkričio 14 d. susitarimo sąlyga, įtvirtinančia prorogacinį susitarimą dėl jurisdikcijos, šis teismas atmetė ieškinį, kiek tai susiję su bendrove *Brave Bulk Transport*. Vis dėlto jis manė turintis jurisdikciją nagrinėti ieškinį, kiek tai susiję su tos bendrovės atstovais, ir jį iš esmės patenkino.
- 23 *Efeteio Peiraios* (Pirėjo apeliacinis teismas, Graikija), kuriam *Brave Bulk Transport* atstovai pateikė apeliacinį skundą dėl *Polymeles Protodikeio Peiraios* (Pirėjo pirmosios instancijos teismas) sprendimo, patvirtino pastarojo teismo poziciją dėl jurisdikcijos klausimų.
- 24 2014 m. liepos 31 d. *Brave Bulk Transport* atstovai pateikė kasacinį skundą *Areios Pagos* (Kasacinis teismas, Graikija).
- 25 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad pirmosios ir apeliacinės instancijų teismai nusprendė turintis jurisdikciją nagrinėti ginčą pagrindinėje byloje, kiek jis susijęs su *Brave Bulk Transport* atstovais, motyvuodami tuo, kad, kaip jie mano, šie atstovai, nebūdami 2007 m. lapkričio 14 d. susitarimo šalys, nebuvo susaistyti joje numatytos sąlygos, įtvirtinančios prorogacinį susitarimą dėl jurisdikcijos.
- 26 Pirma, šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad iš reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnio ir Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog susitarimu dėl jurisdikcijos iš principo galima remtis tik jį sudariusių šalių tarpusavio santykiuose, tačiau išimtiniais atvejais juo galima remtis ginčo šalies, kuri sudarant susitarimą buvo trečiasis asmuo, naudai ar prieš tą šalį.
- 27 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad esant keliems atsakovams šio reglamento 6 straipsnio 1 punkte nustatyta, jog valstybėje narėje gyvenančiam asmeniui byla taip pat gali būti iškelta vieno iš jų gyvenamosios vietos teisme, jeigu reikalavimai yra taip glaudžiai susiję, kad yra tikslinga juos nagrinėti ir spręsti kartu, siekiant išvengti atskirų teismo procesų metu priimtų sprendimų nesuderinamumo. Tas teismas mano, kad toks pats pavojus kyla tuo atveju, kai vienas iš kelių atsakovų sutiko su prorogaciniu susitarimu dėl jurisdikcijos.

- 28 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, minėtam teismui kyla abejonių dėl bylą iš esmės nagrinėjančių teismų vertinimo pagrįstumo, kiek tai susiję su jurisdikciją nustatančios sąlygos, esančios 2007 m. lapkričio 14 d. susitarime, apimtimi.
- 29 Šiomis aplinkybėmis *Areios Pagos* (Kasacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnį dviejų bendrovių, t. y. *Malcon Navigation* ir *Brave Bulk Transport*, sutarta jurisdikciją nustatanti sąlyga, šiuo atveju įtvirtinta 2007 m. lapkričio 14 d. tarp privačių asmenų sudarytoje sutartyje, kurios 10 straipsnyje nustatyta, kad „šiam susitarimui taikoma Anglijos teisė ir Anglijos teismų jurisdikcija, o išimtinę jurisdikciją nagrinėti visus iš jo kylančius ar su juo susijusius ginčus turi *High Court of Justice (England & Wales)* [(Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas))],“ kiek tai susiję su *Brave Bulk Transport* atstovaujančių ir už ją atsakingų organų, kaip tai suprantama pagal Graikijos civilinio kodekso 71 straipsnį, veiksmais ir neveikimu, taikytina ir savo funkcijas vykdžiusiems atsakingiems asmenims, kurie pagal kartu aiškinamas Graikijos civilinio kodekso 71 ir 926 straipsnių nuostatas atsako solidariai su bendrove, t. y. juridiniu asmeniu?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 30 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnį reikia aiškinti taip, kad dviejų bendrovių sudarytoje sutartyje įtvirtinta jurisdikcija nustatančia sąlyga gali remtis vienos iš jų atstovai, siekdami užginčyti teismo jurisdikciją nagrinėti ieškinį dėl žalos atlyginimo, kuriame prašoma pripažinti juos solidariai atsakingais už tariamai deliktinę atsakomybę sukeliančius veiksmus, kurių jie ėmėsi vykdydami savo funkcijas.
- 31 Iš pradžių reikia priminti, jog kadangi, kiek tai susiję su valstybių narių tarpusavio santykiais, 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32), iš dalies pakeistą vėlesnėmis konvencijomis, susijusiomis su naujų valstybių narių prisijungimu prie šios konvencijos, pakeitė reglamentas „Briuselis I“, Teisingumo Teismo pateiktas tos konvencijos nuostatų išaiškinimas taikomas ir šio reglamento nuostatoms, jei šių teisės aktų nuostatas galima laikyti lygiavertėmis, o taip yra reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnio, kuris pakeitė minėtos konvencijos 17 straipsnio pirmą pastraipą, atveju (šiuo klausimu žr. 2016 m. liepos 7 d. Sprendimo *Hörszig*, C-222/15, EU:C:2016:525, 30 ir 31 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 32 Kadangi pagal reglamento „Briuselis I“ sistemą valstybės narės teismų, esančių atsakovo gyvenamosios vietos teritorijoje, jurisdikcija yra bendrasis principas, įtvirtintas šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje, nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su jurisdikcija, kaip antai numatytos to reglamento 23 straipsnyje, negali lemti aiškinimo, apimančio daugiau atvejų nei tame pačiame reglamente aiškiai numatyti (šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, C-347/08, EU:C:2009:561, 37 ir 39 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 33 Reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnyje aiškiai nurodyta, kad į jo taikymo sritį patenka tik atvejai, kai šalys „yra susitarusios“ dėl jurisdikciją turinčio teismo. Kaip matyti iš šio reglamento 11 konstatuojamosios dalies, būtent šis šalių valios suderinimas, vadovaujantis valios autonomijos principu, pateisina pirmenybės suteikimą pasirinktam teismui, o ne tam, kuriam byla būtų teisminga pagal minėtą reglamentą (2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *El Majdoub*, C-322/14, EU:C:2015:334, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat 2016 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Profit Investment SIM*, C-366/13, EU:C:2016:282, 24 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 34 Teisingumo Teismas pažymėjo, kad teismas, į kurį kreiptasi, turi pareigą *in limine litis* išnagrinėti, ar šalys iš tiesų susitarė dėl jurisdikciją nustatančios sąlygos (šis susitarimas turi būti aiškus ir tikslus), nes reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnio 1 dalyje nustatytais formos reikalavimais šiuo aspektu siekiama užtikrinti, kad susitarimas būtų iš tikrųjų nustatytas (2016 m. liepos 7 d. Sprendimo *Hörszig*, C-222/15, EU:C:2016:525, 37 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 35 Todėl į sutartį įtraukta jurisdikciją nustatanti sąlyga iš principo gali sukelti padarinių tik šios sutarties sudarymui pritarusių šalių tarpusavio santykiams (2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 64 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 36 Šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjama jurisdikciją nustatančia sąlyga remiasi ne sutarties, kurioje ta sąlyga įtvirtinta, šalis, bet šios sutarties tretieji asmenys.
- 37 Ne tik *Brave Bulk Transport* atstovai neišreiškė savo valios sudaryti susitarimo dėl jurisdikcijos, bet ir *Malcon Navigation* nesutiko, kad šis susitarimas saistytų ją su šiais asmenimis.
- 38 Be to, nei pagrindinės bylos šalys, nei prašymą priimti prejudicinį sprendimą priėmęs teismas nepateikia informacijos ar įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, kad *Brave Bulk Transport* atstovai ir *Malcon Navigation* kuria nors iš reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose numatytų formų sudarė susitarimą dėl jurisdikcijos, kuriame nustatyta sąlyga, įtvirtinanti prorogacinį susitarimą dėl jurisdikcijos, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje.
- 39 Dėl reglamento „Briuselis I“ 6 straipsnio, susijusio su jurisdikcija esant keliams atsakovams, reikia pabrėžti, jog kadangi reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnio nuostatomis atmetama ir jurisdikcija, nustatoma pagal šio reglamento 2 straipsnyje įtvirtintą bendrąjį principą, pagal kurį jurisdikciją turi atsakovo nuolatinės gyvenamosios (buveinės) vietos teismas, ir jo 5–7 straipsniuose numatyta specialioji jurisdikcija, šiose nuostatose nustatytos sąlygos aiškinamos griežtai (2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *El Majdoub*, C-322/14, EU:C:2015:334, 25 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 40 Konkrečiai kalbant, sudarydamos susitarimą dėl jurisdikcijos pagal reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnio 1 dalį šalys turi teisę nukrypti ne tik nuo šio reglamento 2 straipsnyje numatytos bendrosios jurisdikcijos taisyklės, bet ir nuo jo 5 ir 6 straipsniuose numatytos specialios jurisdikcijos taisyklių. Todėl teismui, į kurį kreipiamasi, iš principo gali būti privaloma jurisdikciją nustatanti sąlyga, kuria nukrypstama nuo minėtuose 5 ir 6 straipsniuose numatytos jurisdikcijos ir dėl kurios šalys sutarė pagal minėto 23 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. 2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 59 ir 61 punktus).
- 41 Galiausiai, atsakant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nuogastavimus dėl galimo prieštarų sprendimų pavojaus, svarbu priminti, kad reglamente „Briuselis I“ nustatyti įvairūs mechanizmai, skirti užkirsti kelią tokioms situacijoms.
- 42 Taip yra kalbant, be kita ko, apie minėto reglamento 27 ir 28 straipsnius dėl atitinkamai *lis pendens* ir susijusių ieškinių, leidžiančius užkirsti kelią prieštarangiems sprendimams, ir apie šio reglamento 34 straipsnio 3 ir 4 punktus, leidžiančius ištaisyti situaciją.
- 43 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į prejudicinį klausimą reikia atsakyti taip: reglamento „Briuselis I“ 23 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad dviejų bendrovių sudarytoje sutartyje įtvirtinta jurisdikciją nustatančia sąlyga negali remtis vienos iš jų atstovai, siekdami užginčyti teismo jurisdikciją nagrinėti ieškinį dėl žalos atlyginimo, kuriame prašoma pripažinti juos solidariai atsakingais už tariamai deliktinę atsakomybę sukeliančius veiksmus, kurių jie ėmėsi vykdydami savo funkcijas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 23 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad dviejų bendrovių sudarytoje sutartyje įtvirtinta jurisdikciją nustatančia sąlyga negali remtis vienos iš jų atstovai, siekdami užginčyti teismo jurisdikciją nagrinėti ieškinį dėl žalos atlyginimo, kuriame prašoma pripažinti juos solidariai atsakingais už tariamai deliktinę atsakomybę sukeliančius veiksmus, kurių jie ėmėsi vykdydami savo funkcijas.

Parašai.